

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav české literatury a komparatistiky

Disertační práce – Teze

Sebrané spisy Jana Patočky jako ediční problém

Collected Works of Jan Patočka as an Editorial Problem

PhDr. Adéla Petruželková

Vedoucí disertační práce: PhDr. Michael Špirit, PhD.

2016

ÚVOD

V naší práci se zabýváme dvojími, samizdatovými a tištěnými sebranými spisy českého filosofa Jana Patočky (1907–1977), které byly pořádaný po autorově smrti, a dalšími domácími i zahraničními edicemi jeho díla. *Archivní soubor prací Jana Patočky* zůstal z několika důvodů torzem. Na sklonku osmdesátých let vzešel v exilu podnět k přípravě nových sebraných spisů, do něhož se zapojili badatelé z domácí (podzemní), exilové i zahraniční badatelské obce. Na exilové vydání nakonec nedošlo, ovšem na toto nové promyšlení souborné edice v půlce devadesátých let navázaly *Sebrané spisy Jana Patočky*, které oproti ineditním spisům představují nejen přeuspořádanou, ale i výrazně rozšířenou edici.

Editoři Patočkových spisů během let reflektovali především otázku uspořádání, změn ale doznala i podoba edičního komentáře a pravidla jazykové redakce. Naše práce představuje tento proces prostřednictvím analýzy materiálu, který představují jednotlivé svazky a jejich komentáře, a zasazuje jej i do kontextu publikační historie Patočkova díla vně spisy. Je to pro nás zároveň příležitost, jak pojmenovat obecnější zákonitosti ediční praxe, a zvláště fenoménu pořádání sebraných spisů.

CHARAKTER DÍLA JANA PATOČKY

Dílo Jana Patočky je chronologicky ohraničeno léty 1928 a 1977. Podobu autorova veřejného působení, včetně publikačních možností, ale do značné míry určovala společensko-politická situace, a proto členění na jednotlivá období není zcela opodstatnitelné. Tematicky lze v Patočkově díle rozlišit zhruba tyto okruhy: práce k dějinám filosofie (především antické), komeniana, práce věnované uměnovědě a „české otázce“, fenomenologické práce a práce k tzv. filosofii dějin; k řadě témat se autor vracel, takže tematické rozkročení je napříč chronologií setrvalé. Z toho důvodu, pokud víme, nikdy nezazněl návrh uspořádat celé spisy přísně chronologicky nebo naopak ještě více posílit uplatnění tematického kritéria a určitý konsensus, panující ohledně variabilního uplatnění chronologicko-tematického hlediska, nikdy nebyl zásadně zpochybněn.

V Patočkově pozůstalosti se dochovalo velké množství nepublikovaných textů – rozpracovaných verzí později docelených a publikovaných i volných náčrtů, poznámek či souvislejších zlomků a rozsáhlých nedokončených prací. Lze říci, že „Patočkův literární odkaz nesestává převahou z dokončených děl, nýbrž podobá se spíše jakémusi ‚work in progress‘,

jehož některé části jsou relativně uzavřené, ale jiné značně nehotové, otevřené [...]. Vedle prací řádně publikovaných či alespoň k publikaci připravených tu existuje celá škála rukopisných textů v různém stupni rozpracování“ (Karfík 1997: 24). Edičně zpracovat tuto část Patočkova díla, a zvláště ústrojně začlenit tyto texty do těla jednotlivých svazků představuje samostatný ediční problém. Za další v podobném slova smyslu choulostivé lze považovat práce psané v originále německy nebo francouzsky (mnohdy vznikající jako varianty česky psaných textů) nebo neautorizované přednášky, jejichž znění se opírá o magnetofonové záznamy či zápisy posluchačů.

ARCHIVNÍ SOUBOR

Jan Patočka v posledních letech před svou smrtí pracoval na řadě textů, „v podzemí“ přednášel, vedl semináře. Vzhledem k tomu, že mu byla v Československu upřena možnost publikovat oficiálně, otiskoval své texty v zahraničních periodikách a sbornících, ale předával je též k vydání v samizdatu. V roce 1976 tak stihl vydat nejprve *Kacířské eseje o filosofii dějin* a těsně před smrtí předal k vydání i *Dvě studie o Masarykovi*. Počet samostatných samizdatových vydání Patočkových děl (mimo spisy) i otisků jednotlivých článků ve sbornících nebo periodikách je relativně malý, u většiny z nich ale stáli Patočkovi žáci nebo mladší kolegové, budoucí editoři jeho ineditních, a posléze i tištěných spisů (především Ivan Chvatík a Pavel Kouba, ale též Jiří Němec, Petr Rezek, Miroslav Petříček, Jiří Polívka nebo Radim Palouš). Byla to doba, kdy se samizdatová scéna teprve konstituovala.

Archivní soubor prací Jana Patočky vycházel v letech 1977–1989. Vydávání řady probíhalo souběžně s pořádáním Patočkovy pozůstalosti, do jisté míry jako vedlejší výsledek této činnosti. Předem nebyla stanovena celková koncepce ani rozdělení na oddíly, potažmo svazky. Kontury celého, zpočátku zřejmě spíše spontánního počínu se ozřejmovaly postupně, stejně jako se teprve prakticky přicházelo na to, co obnáší „kritické“ vydání.

Archivní soubor čítá dohromady 27 svazků, rozdělených do 12 oddílů. Je uspořádán podle tematicko-chronologického klíče, druhotně se uplatňují i další kritéria, jako žánr, příp. kontextová hlediska (historická či situační a interpretační). Kombinace různých hledisek svědčí o tendenci představit dílo Jana Patočky systematicky a logicky.

Editoři Archivního souboru označovali jednotlivé svazky za „tematické sborníky“. Pořizování tematických svazků, vlastně výborů z Patočkova díla má větší opodstatnění než

členění s ohledem na chronologii. Má-li být na tematické svazky rozčleněna souborná řada usilující o úplnost, kladou tomu do jisté míry odpor jednak práce tematicky indiferentní a heterogenní, jednak celé oblasti díla, u nichž se nabízí variantní řešení. – Platí to zvláště pro vlastní jádro Patočkova filosofického díla, práce, v nichž se vyrovnává se svými učiteli, podrobuje kritice své dřívější úsudky, hledá tvář vlastní fenomenologie. To se ozřejmí zvláště ve srovnání s dalšími edicemi, mj. zahraničními, ostatně i editoři později podrobí kritice předchozí, příliš tvrdého rozlišování jednotlivých významových (tematických) poloh v systematickém jádře Patočkovy filosofie, které se stalo klíčem k uspořádání příslušných oddílů v Archivním souboru.

V redakčních úpravách samizdatových spisů panuje v zásadě jednota. Patrná je snaha o zajištění spolehlivého znění textu a přehlednou grafickou úpravu, která naráží především na technické metody vzniku: většina svazků byla rozmnožena ze strojopisné matrice, zčásti spisy využívaly též faksimile původních otisků dříve publikovaných textů. V otázkách jazykové redakce je Archivní soubor nakloněn jednotnému přizpůsobování soudobému úzu, jehož zásady ale uvádí výběrově (jakkoli Patočkovy práce shromážděné v jednotlivých svazcích vznikaly často ve velkém časovém rozpětí). Kolísavá úroveň provedení zřejmě souvisí také s různou mírou koordinace mezi opisovačem a editory. Celkové ale v podstatě odpovídá běžné redakční praxi a přibližuje Archivní soubor standardnímu vydání.

Alespoň zčásti nezávisle na Patočkových žácích vznikala také další samizdatová vydání jeho děl. V letech 1977–1980 vyšla řada sborníků, které si připomínají památku Jana Patočky, a v těchto letech také probíhalo přejímání celých svazků z Archivního souboru nejvýznamějšími edicemi Petlice, Expedice a Kvart. Později se šíření Patočkových prací stává spíše záležitostí užší skupiny.

Kacířské eseje se záhy staly jedním z nejopisovanějších samizdatových titulů. Jakými cestami se texty Jana Patočky v samizdatu šířily, z čeho opisovači vycházeli a nakolik si opisy pořizovali pouze pro vlastní potřebu, nevíme. Nic však nenasvědčuje tomu, že by tyto spontánní aktivity využívaly jako pramen jednotlivé svazky Archivního souboru.

Přehled textů publikovaných z díla Jana Patočky v československém exilu ukázal, že tamní „publikační schéma“ v podstatě odpovídá domácí situaci, přestože zde nemusela a zřejmě nebyla přímá vazba: Jan Patočka je krajanům a exulantům představován především jako aktivní účastník společensko-politického dění, odpůrce represí, jimž byli vystaveni

příslušníci undergroundu, a jako mluvčí Charty 77. O jeho odkazu referují texty vzniklé bezprostředně po jeho téměř mučednické smrti. Ze starších prací mají odezvu pouze ty tradičně zařazované do publikací s masarykovskou tematikou, vedle *Kacířských esejů* se objevují ještě statě ze šedesátých let ze souboru *O smysl dneška*, vnímaného patrně jako související s duchem Pražského jara. – Z exilového prostředí do roku 1987 nevzešla žádná mimořádná iniciativa, která by vedla byt' jen k sestavení samostatného, ze samizdatové produkce nepřevzatého výboru či tematického svazku, který by šel nad rámec reprezentativní funkce.

NOVÁ SOUBORNÁ EDICE – PŘEDLOŽENÉ NÁVRHY A DISKUSE („EXILOVÉ“ SPISY)

V roce 1987 byla v exilovém časopisu *Acta* vydávaném Vilémem Prečanem v Scheinfeldu otevřena diskuse o uspořádání budoucí exilové souborné edice. S konkurečními návrhy zde vystoupili za Patočkův archiv při vídeňském Institut für die Wissenschaften Jiří Němec (který v roce 1983 odešel do rakouského exilu) a zástupci „pražské redakce“. V diskusi zazněly obecnější otázky vztahující se k zaměření edice a byla zde tematizována některá kritéria, která editoři Patočkova díla dosud nebrali v úvahu. Ovšem hlasy, které se v diskusi dovolávaly ohledů na exilovou čtenářskou obec a upozorňovaly na to, že projekt prvního souborného knižního vydání je potřeba přizpůsobit tamním poměrům, v zásadě neměly opodstatnění. Záměr vydat Patočkovo dílo souborně také v exilu totiž nevycházel z potřeb exilové komunity, ale spíše z popudu konkrétních badatelů, resp. z postupně se rozvíjející spolupráce domácích, exilové a zahraniční badatelské obce.

Oba předložené návrhy představovaly revizi Archivního souboru, která svědčí o důkladném přehlednutí celku. Shrňme-li odlišnosti obou projektů, vidíme, že Jiří Němec volil spíše výkladový princip, při němž se projevuje osobní stanovisko editora – podobně jako u překladatelky a editorky francouzských patočkovských edic Eriky Abrams –, zatímco Pavel Kouba a Ivan Chvatík upřednostňovali chronologicko-žánrové řešení, které ponechává texty v jejich genetickém, případně tvarovém kontextu (jejich návrh v soutěži „zvítězil“). Těchto skutečně koncepčních rozdílů se ale diskuse vůbec nedotkla – byt' lze předpokládat, že skutečná debata rozdvojeného týmu editorů prvního souborného vydání probíhala interně. Dodejme, že v témže roce byla dokončena Patočkova bibliografie, takže bibliografické soupisy, které byly součástí publikovaných návrhů, podchytily také řadu textů, které z různých důvodů zůstaly stranou Archivního souboru.

PŘEKLADOVÉ EDICE

Na přelomu osmdesátých a devadesátých let vznikla také řada zahraničních vydání díla Jana Patočky, především pětisvazkové německé vybrané spisy, vycházející ve spolupráci s vídeňským patočkovským archivem. Erika Abrams zase přeložila a připravila k vydání takovou část Patočkova díla, jež by významem i rozsahem odpovídala „francouzským vybraným spisům“.

Přestože zahraniční vydání zpravidla ve svých edičních komentářích o Archivním souboru referovala, nepřijímala bez dalšího obsah jednotlivých svazků, byť často šlo rovněž o „tematické soubory“. Například se svazky *Péče o duši* (v Archivním souboru 5 svazků v oddíle II) přímo nekoresponduje žádná zahraniční edice. Francouzská ani německá vydání, na rozdíl od obou tuzemských souborných řad, toto Patočkova filosoféma nevnímají jako vhodné k tomu, aby dostatečně úzce vymezilo určitou skupinu textů. Nejde totiž o námět, ale spíše o univerzální, zastřešující pojem, jehož obsah je Patočkou jakoby ilustrován při provedení jednotlivých „motivů“. Také pojmenování *Péče o duši* pochází od editorů Archivního souboru. Je to překlad platónského termínu EPIMELEIA TÉS PSYCHÉS, který má ústřední místo v Patočkových textech k filosofii dějin (Chvatík–Kouba 1987a: 19; 1: 10); Jan Patočka sám tímto souslovím žádný ze svých textů neoznačil.

Nejzajímavější bylo srovnání cizojazyčných edic zahrnujících texty z Patočkova fenomenologického díla; v rozvržení této oblasti díla se zároveň nejvíce rozcházejely diskusní návrhy u „exilových“ spisů. Trojice svazků sestavených z prací posledního období Patočkova fenomenologického díla (na které se v Archivním souboru zčásti nedostalo) tak představuje tři různé přístupy k témuž zadání. Ve svazku *Papiers phénoménologiques* z roku 1995 nadto Abrams později připravila k vydání čtyři desítek rukopisných textů z pozůstalosti z let 1965–1976, z nichž většina nebyla do té doby publikována ani česky, ani německy (a příslušný svazek porevolučních spisů, na rozdíl od obdobně pojatého německého titulu, nevyšel ještě dvacet let poté).

TIŠTĚNÉ SEBRANÉ SPISY

Do začátku vydávání *Sebraných spisů Jana Patočky* v roce 1996 vyšla v Čechách řada autorových děl separátně. Podíváme-li se na počet a pořadí do dnešního dne realizovaných svazků Sebraných spisů – jež jsou bez ohledu na význam či váhu jednotlivých částí Patočkova díla určovány i praktickými ohledy, tj. náročností redakční přípravy jednotlivých svazků – zdá

se, že přednostně byly v devadesátých letech vydány ty svazky, s nimiž se od začátku počítalo až pro závěrečnou etapu vydávání Spisů. Ze čtveřice přednášek z tzv. Přehledných dějin filosofie (*Nejstarší řecká filosofie*, 1996; *Sókratés*, 1991; *Platón*, 1992 a *Aristotelés*, 1994) v následujících téměř dvaceti letech nevyšla v rámci Spisů jediná, jakkoli dostupnost těchto knih je mizivá. Patočkova habilitace (vydaná po převratu v roce 1992) vyšla znovu až v roce 2008, v prvním svazku oddílu *Fenomenologické spisy*. Univerzitní přednášky z let 1968–1970 mají tvořit poslední díl tohoto oddílu (III/3), jehož vydání je vzhledem k náročnosti bezprostředně předcházejících svazků, které mají obsáhnout velkou skupinu rukopisných materiálů, dosud v češtině nepublikovaných, v nedohlednu.

Editory, případně autory doslovů či překladateli v devadesátých letech separátně vydávaných titulů byly badatelé spjatí jak s Archivním souborem, tak také s budoucími Sebranými spisy: Ivan Chvatík, Pavel Kouba, Radim Palouš, Miroslav Petříček, Jiří Polívka.

Sebrané spisy Jana Patočky představují oproti předchozí souborné řadě výrazně rozšířenou, nikoli jen doplněnou či přeuspořádanou edici. Rozšíření se dotýká jak skladby jednotlivých svazků, tak celých oblastí Patočkova díla: prací ze strahovské pozůstalosti, ale též korespondence či deníků. Jednotlivě jde o texty publikované již dříve, ať už tiskem či ineditně, které z různých důvodů zůstaly stranou Archivního souboru, ale také o texty z pozůstalosti, které Spisy přinášejí vůbec poprvé (těch je ovšem ve většině svazků jen nepatrná část).

Rozdíly ve vymezení tematických skupin (např. uměnovědné práce, „česká otázka“) v nerealizovaných „exilových“ a v tištěných spisech jsou subtilní, nová řada je v zásadě navazuje na výsledky tehdejší diskuse. Přesuny jednotlivých textů probíhají především napříč tematicky se překrývajícími soubory *Péče o duši*, *Umění a filosofie* (resp. *Umění a čas*) a *Češi*; nejde přitom o víc než o dvě desítky textů.

Sebrané spisy editoři v souladu s „vítězným“ návrhem pražské redakce (a na rozdíl od Archivního souboru) zahájili oddílem *Péče o duši*. Nejprve vyšly první dva díly, *I. Texty z let 1929–1952* (1996) a *II. Stati z let 1970–1977, Nevydané texty a přednášky ze sedmdesátých let* (1999); třetí díl v roce 2002 přinesl rozsáhlé dodatky, neboť mezitím došlo ke změně původní koncepce, která nepočítala s přetiskováním variant, náčrtů a zlomků. Tím, že *Péče o duši* stojí v čele spisů, jako by byl zdůrazněn etický aspekt jeho díla, zvýrazněna myšlenka existenciálního vzmachu, která je v tomto konceptu obsažena. Zároveň představuje „vhodný úvod do studia Patočkovy filosofie“, neboť „tvoří konečně jakési základní pozadí, které nám

[...] umožňuje porozumět i způsobu a směru, jímž Patočka rozvíjí své [...] fenomenologické motivy“ (1: 10–11).

USPOŘÁDÁNÍ ARCHIVNÍHO SOUBORU A SEBRANÝCH SPISŮ (SROVNÁNÍ)

Navzdory tomu, že rozsah jednotlivých tematických svazků oproti Archivnímu souboru značně narostl, k radikálnějšímu přizpůsobení podoby celé edice nedošlo, rozšíření se odrazilo jen v kvantitě textů pojatých do Spisů, nikoli v „kvalitě“ jejich zpřístupnění, resp. v uspořádání textů ve svazcích nebo proměně grafického řešení apod. Sebrané spisy upřednostňují přehledné přetištění základního textu bez značek a jinak exponovaného grafického řešení, jen s poznámkami pod čarou a v komentářích shrnutými vztahy k jiným textům, resp. zněním, jež případně zprostředkovávají samostatné přílohy. Máme tím na mysli, že se více nepřibližují studijnímu, diplomatickému pojetí, jako v případě genetických edic v anglosaské či francouzské vydavatelské tradici (nevyužívají značení vsuvek a škrtnů přímo v textu, sloupcového či zrcadlového přetištění variant apod.). V tomto smyslu tedy *Sebrané spisy Jana Patočky* dostaly svému záměru být „čtenářskou“ edicí, jak proklamovala úvodní poznámka ke Spisům (1: 7–8). Zároveň ale nerezignují na řadu parametrů kritické edice, zvláště co se týče množství předkládaných informací o mezitextových vztazích a obsahové šíře komentářů. Komentáře jsou ovšem místy špatně strukturovány a nepřesně formulovány, což spolu s množstvím poznámek pod čarou, které obsahují řadu typologicky různých údajů, neumožňuje dobrou orientaci pro sledování genetických vazeb mezi texty.

Pořádání textů v rámci Příloh a Příloh v rámci svazků se v případě Spisů ukázalo jako samostatný ediční problém. Přílohy arbitrárně rozdělují dílo na „centrum“ a „periferii“, a to napříč všemi tematickými oblastmi i jednotlivými obdobími se srovnatelnými výsledky, takže většina svazků má obdobnou strukturu (centrální / periferní části svazku, základní statě / drobné žánry, náčrty a zlomky), ačkoli jednotlivé oblasti Patočkova díla z tohoto hlediska symetrické nejsou. Ne všude jsou drobnější texty opravdu periferní, ne všude převažují dokončené texty nad náčrty apod. Vodítka pro řazení textů do Příloh jsou nesourodá a zčásti i neprůkazná, napříč svazky nejednotná (rozhoduje rozsah, žánr, jazyk originálu, míra literární dopracovanosti, ale též editorské hodnocení). Interpretační gesto, které zařazení textu do Příloh tlumočí, je ale jednoznačné: jde o text okrajového významu.

Problematické je i třídění textů na publikované a nepublikované. V Patočkově pozůstalosti nacházíme vedle náčrtů a fragmentů také práce po všech stránkách dohotovené,

a nepublikované z nejrůznějších vnějších důvodů. Členění Patočkova díla pro potřeby souborné edice se v některých momentech překrývá s biografickou chronologií. V určitých obdobích převažují publikované, v jiných nepublikované texty a hranice mezi obdobími procházejí biografickými, resp. společensko-historickými mezníky. Zvláště od počátku sedmdesátých let musíme v Patočkově díle brát v úvahu, že příčiny toho, že určitý text nebyl (nemohl být) publikován, jsou různého rázu. Z období, kdy se Jan Patočka po vynuceném odchodu z univerzity v roce 1972 rozhodl nadále přednášet, byť soukromě, se dochovaly texty přednášek, které patrně nikdy k publikování určeny nebyly, přestože jinak Patočka na samizdatovou „publicitu“ přistoupil a texty, které vznikaly na přímý popud jeho, předával k vydání. Nadto se z téhož období dochovalo velké množství rozpracovaných rukopisů a náčrtů, které se nehledě na záměr, s nímž vznikaly, ocitají ve Spisech mezi nepublikovanými texty. (Rozdělení na publikované vs. nepublikované texty se totiž rozumí jen vzhledem k základním oddílům svazků, které Přílohy pouze doplňují – patří-li *nepublikované* náčrtky k *publikovaným* textům, figurují ve svazku určenému textům publikovaným.)

Podstatný rozdíl je také mezi ineditními vydáními a přispíváním do zahraničních periodik či sborníků v sedmdesátých letech. Nároky kladené na statě určené odbornému publiku, které vyšly převážně v cizojazyčných originálech, vnímal Patočka jako výrazně vyšší a typově odlišné od toho, co si „dovolil“ zveřejnit v samizdatu, příp. přednést skupině svých posluchačů a kolegů. Texty z téhož období se tak od sebe liší nejen tematicky, příp. žánrově, ale rovněž stylem či letorou.

Sebrané spisy tuto problematiku výslovně nereflektují. Pořádání textů s ohledem na to, zda byly či nebyly publikovány, nelze plně opodstatnit, jde o hledisko utilitární, textům samým do jisté míry adherentní. Přesto nachází ve Spisech poměrně široké uplatnění.

Největší disproporce ve Spisech vzniká v rámci řady *Fenomenologické spisy* (sv. 6, 7, 8/1–3). Publikované texty tvoří počínaje šedesátými lety pouze zlomek všech Patočkových fenomenologických prací z vytčeného období. Namísto obsahových korelací (jak tomu bylo v Archivním souboru, kde se vyčlenily texty věnované problematice tzv. přirozeného světa) odráží stávající uspořádání fenomenologických svazků pragmatická vodítka: nejprve rozdělení na texty publikované a nepublikované – které se v žádné jiné edici Patočkových fenomenologických prací v tomto smyslu neuplatňuje –, dále chronologie, v rámci svazků pak rozsah, resp. žánr, v prvním svazku rukopisných prací pak obsahové souvislosti a stupeň literární dopracovanosti. To je ale možné díky tomu, že těžiště Patočkovy fenomenologie

v jistém ohledu leží právě v nedokončených pracích, ať už ve velkoryse koncipovaných válečných rukopisech, nebo v pozdních náčrtech.

Ačkoli tematické členění *Sebraných spisů Jana Patočky* se nám jeví jako v zásadě rozumné, ne pro všechna období v Patočkově díle je stejně opodstatněné. Editoři sice ad hoc odstiňují pravidla pro seskupování a řazení textů v příslušných tematických svazcích, ale činí tak poněkud matoucím způsobem. U pozdního díla (po roce 1968) by posílení chronologického členění – na úkor rozdělování textů do menších skupin na základě kombinace různých kritérií – bylo vhodnější.

Dosud totiž vzniká zdání, že uspořádání svazků odpovídá struktuře díla, že je motivováno zákonitostmi, které jsou dílu vlastní. Ve skutečnosti je to jen určitý klíč ke zpřístupnění díla čtenáři, jež editoři považovali za nejpřijatelnější, byť je podmíněn tematicko-chronologickým profilem díla.

SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY

Prameny

ARCHIVNÍ SOUBOR PRACÍ JANA PATOČKY

Za označením čísla svazku uvádíme v závorce nejprve zkratku, jíž svazek dodatečně označuje ediční komentář *Sebraných spisů Jana Patočky*. Za lomítkem následuje označení používané v textu této práce.

ODDÍL I

1977 *Umění a filosofie 1–3* (AS/UF–1–3 — *Umění 1–3*)

1985 *Umění a filosofie. 4, Dodatky* (AS/UF–4 — *Umění 4*)

ODDÍL II

1987 *Péče o duši. 1, Publikované stati z let 1929–1949* (AS/PD–1 — *Péče o duši 1*)

1987 *Péče o duši. 2, Negativní platonismus. Nepublikované stati a poznámky z 50. let*
(AS/PD–2 — *Péče o duši 2*)

1988 *Péče o duši. 3, O smysl dneška. Stati a náčrty z šedesátých a začátku sedmdesátých let*
(AS/PD–3 — *Péče o duši 3*)

1979 *Péče o duši. 4, Platón a Evropa. Soukromé přednášky z roku 1973* (AS/PD–4 — *Péče o duši 4*)

[nevyšlo] *Péče o duši. 5, překlady cizojazyčných statí* (AS/PD–5)

1988 *Péče o duši. 6, Kacířské eseje o filosofii dějin* (AS/PD–6 — *Péče o duši 6*)

ODDÍL III

1979 *Masaryk. Soubor statí, přednášek a poznámek* (AS/M — Masaryk)

ODDÍL IV

1989 *Co jsou Češi? Soubor textů k českým dějinám a filosofii* (AS/Č — Češi)

ODDÍL V

1980 *Přirozený svět a pohyb lidské existence 1–3* (AS/PS–1–3 — Přirozený svět 1–3)

1983 *Přirozený svět a pohyb lidské existence 4* (AS/PS–4 — Přirozený svět 4)

ODDÍL VI

1989 *Úvod do fenomenologické filosofie. Cyklus přednášek proslovených ve školním roce 1969/70 na Filosofické fakultě University Karlovy* (AS/F — Fenomenologie)

ODDÍL VII

1977 *Nejstarší řecká filosofie. Filosofie v předklasickém období před sofistikou a Sokratem* (AS/Ř — Řecká filosofie)

ODDÍL VIII

1989 *Základní problémy předsókratovské filosofie. Cyklus přednášek proslovených ve školním roce 1970/71 na Filosofické fakultě University Karlovy* (AS/PreS — Presokratici)

ODDÍL IX

1977 *Sokrates* (AS/S — Sokrates)

ODDÍL X

1983 *Platón. Přednáška z let 1947–49* (AS/P — Platón)

ODDÍL XI

1985 *Aristotelés. Přednáška z letního semestru 1949* (AS/A — Aristotelés)

ODDÍL XII

1980 *Jan Amos Komenský. I, Publikace do roku 1957* (AS/JAK–I — Komenský I)

1980 *Jan Amos Komenský. II/1–2, Publikace od roku 1958* (AS/JAK–II/1–2 — Komenský II/1–2)

1983 *Jan Amos Komenský. III/1, Nepublikované práce. Dokončené studie* (AS/JAK–III/1 — Komenský III/1)

1983 *Jan Amos Komenský. III/2, Nepublikované rukopisy z pozůstalosti. Fragmenty* (AS/JAK–III/2 — Komenský III/2)

1983 *Jan Amos Komenský. III/3, Nepublikované rukopisy z pozůstalosti. Didaktika a pansofie: Studie k filosofii výchovy* (AS/JAK–III/3 — Komenský III/3)

SEBRANÉ SPISY JANA PATOČKY

Za označením čísla svazku uvádíme v závorce nejprve zkratku, již svazek označuje ediční komentář. Za lomítkem následuje označení používané v textu této práce.

1 (SS-1/PD-I — *Péče o duši I*)

1996 *Péče o duši. Soubor statí a přednášek o postavení člověka ve světě a v dějinách. I, Texty z let 1929–1952*; Ivan Chvatík, Pavel Kouba (edd.) (Praha: Oikoymenh) 505 s.

2 (SS-2/PD-II — *Péče o duši II*)

1999 *Péče o duši. Soubor statí a přednášek o postavení člověka ve světě a v dějinách. II, Stati z let 1970–1977, Nevydané texty a přednášky ze sedmdesátých let*; Ivan Chvatík, Pavel Kouba (edd.) (Praha: Oikoymenh) 398 s.

3 (SS-3/PD-III — *Péče o duši III*)

2002 *Péče o duši. Soubor statí a přednášek o postavení člověka ve světě a v dějinách. III, Kacířské eseje o filosofii dějin, Varianty a přípravné práce z let 1973–1977, Dodatky k Péči o duši I a II*; Ivan Chvatík, Pavel Kouba (edd.) (Praha: Oikoymenh) 842 s.

4 (SS-4/UČ-I — *Umění a čas I*)

2004 *Umění a čas. Soubor statí, přednášek a poznámek k problémům umění. I, Publikované studie*; Daniel Vojtěch, Ivan Chvatík (edd.) (Praha: Oikoymenh) 543 s.

5 (SS-5/UČ-II — *Umění a čas II*)

2004 *Umění a čas. Soubor statí, přednášek a poznámek k problémům umění. II, Nepublikované texty, recenze, náčrty*; Daniel Vojtěch, Ivan Chvatík (edd.) (Praha: Oikoymenh) 451 s.

6 (SS-6/Fen-I — *Fen. spisy I*)

2008 *Fenomenologické spisy. I, Přirozený svět. Texty z let 1931–1949*; Ivan Chvatík, Jan Frei (edd.) (Praha: Oikoymenh/Filosofia) 472 s.

7 (SS-7/Fen-II — *Fen. spisy II*)

2009 *Fenomenologické spisy. II, Co je existence. Publikované texty z let 1965–1977*; Pavel Kouba, Ondřej Švec (edd.) (Praha: Oikoymenh/Filosofia) 669 s.

8/1 (SS-8-1/Fen-III-1 — *Fen. spisy III/1*)

2014 *Fenomenologické spisy. III/1, Nitro a svět. Nepublikované texty ze 40. let*; Ivan Chvatík, Jan Frei, Jan Puc (edd.) (Praha: Oikoymenh) 341 s.

9 (SS-9/KS-I — *Kom. studie I*)

1997 *Komeniologické studie. I, Texty publikované v letech 1941–1958*; Věra Schifferová (ed.) (Praha: Oikoymenh) 426 s.

10 (SS-10/KS-II — *Kom. studie II*)

1998 *Komeniologické studie. II, Texty publikované v letech 1959–1977*; Věra Schifferová (ed.) (Praha: Oikoymenh) 396 s.

11 (SS–11/KS–III — Kom. studie III)

2003 *Komeniologické studie. III, Nepublikované texty*; Věra Schifferová (ed.) (Praha: Oikoymenh) 671 s.

12 (SS–12/Č–I — Češi I)

2006 *Češi. Soubor textů k českému myšlení a českým dějinám. I, Práce publikované*; Karel Palek, Ivan Chvatík (edd.) (Praha: Oikoymenh/Filosofia) 902 s.

13 (SS–13/Č–II — Češi II)

2006 *Češi. Soubor textů k českému myšlení a českým dějinám. II, Práce nepublikované*; Karel Palek, Ivan Chvatík (edd.) (Praha: Oikoymenh/Filosofia) 518 s.

14/4

2012 *Platónova péče o duši a spravedlivý stát. Přednáškový cyklus ze školního roku 1971/72*; Jiří Polívka (ed.) (Praha: Oikoymenh/Filosofia) 313 s.

20

2001 *Dopisy Václavu Richterovi. Soubor korespondence z pozůstalosti*; Ivan Chvatík, Jiří Michálek (edd.) (Praha: Oikoymenh) 263 s.

21

2011 *Korespondence s komeniologi. I, Korespondence Jana Patočky s Miladou Blekastadovou [...], S přílohami o Chartě 77, norském vydání Kacířských esejů aj.*; Věra Schifferová, Ivan Chvatík, Tomáš Havelka (edd.) (Praha: Oikoymenh) 653 s.

22

2011 *Korespondence s komeniologi. I, Korespondence Jana Patočky s Dmytrem Čyževským [...]*; Věra Schifferová, Ivan Chvatík (edd.) (Praha: Oikoymenh) 366 s.

MONOGRAFIE J. P. vydané po roce 2000, k nimž v návaznosti na Bibliografii analogicky doplňujeme archivní signaturu:

2000/1 *Vom Erscheinen als solchem. Texte aus dem Nachlaß*; Helga Blaschek-Hahn, Karel Novotný (edd.) (Freiburg / München: Verlag Karl Alber)

2001/1 *Conférences de Louvain sur la contribution de la Bohême à l'idéal scientifique moderne* (Bruxelles: Éditions OUISIA)

2003/1 *Úvod do fenomenologické filosofie*; 2. vyd. (Praha: Oikoymenh)

2006/1 *Andere Wege in die Moderne*; Ludwig Hagedorn (ed.) (Würzburg: Verlag Königshausen & Neumann)

2007/1 *Dvě máchovské studie*; 3., opr. vyd. (Praha: Oikoymenh)

2007/2 *Jan Patočka and the European Heritage*; *Studia phaenomenologica. Romanian Journal for Phenomenology* (Bucharest: I. Chvatík – C. Ciocan)

2007/3 *Kacířské eseje o filosofii dějin*; 3., opr. vyd. (Praha: Oikoymenh)

2007/4 *Living in Problemativity*; Eric Manton (ed.) (Praha: Oikoymenh)

2007/5 *Negativní platonismus*; 3., opr. vyd. (Praha: Oikoymenh)

- 2007/6 *Platón a Evropa* (Praha: Filosofia)
 2007/7 *Věčnost a dějinnost. Rádlův poměr k pojetím člověka v minulosti a současnosti*; 3., rozš. vyd. (Praha: Oikoymenh)
 2010/1 Jan Patočka – Klaus Schaller – Dmitrij Tschizewskij: *Philosophische Korrespondenz 1936–1977*; Helga Blaschek-Hahn, Věra Schifferová (edd.) (Würzburg: Verlag Königshausen & Neumann)
 2011/1 *Éternité et historicité*; přel. Erika Abrams (Lagrasse: Verdier)

PRÁCE DALŠÍCH AUTORŮ

ABRAMS, Erika

- 1983 „Avertissement“; in Jan Patočka: *Platon et l'Europe*, přel. Erika Abrams (Lagrasse: Verdier), s. 7
 1985 „Avertissement“; in Jan Patočka: *La Crise du sens. Tome I, Comte, Masaryk, Husserl*; přel. Erika Abrams (Bruxelles: OUSIA), s. 7–8
 1990a „Avertissement“; in Jan Patočka: *L'Écrivain, son „objet“*; přeložila a k vydání připravila Erika Abrams (Paris: P.O.L.), s. 7–13
 1990b „Avertissement“; in Jan Patočka: *Liberté et sacrifice*, přeložila a k vydání připravila Erika Abrams (Grenoble: Jérôme Millon), s. 5–10
 1991 „Avertissement“; in Jan Patočka: *L'Idée de l'Europe en Bohême*, přeložila a k vydání připravila Erika Abrams (Grenoble: Jérôme Millon), s. 5–11
 1992 „Avertissement“; in Jan Patočka: *Introduction à la phénoménologie de Husserl*, přel. Erika Abrams (Grenoble: Jérôme Millon), s. 5
 1995 „Avertissement“; in Jan Patočka: *Papiers phénoménologiques*, přeložila a k vydání připravila Erika Abrams (Grenoble: Jérôme Millon), s. 7–9

DECLÈVE, Henri

- 1985 „Préface“, in Jan Patočka: *La Crise du sens. Tome I, Comte, Masaryk, Husserl*; přel. Erika Abrams (Bruxelles: OUSIA), s. 9–18
 1988 „Préface“, in Jan Patočka: *Le monde naturel et le mouvement de l'existence humaine*, přeložila a k vydání připravila Erika Abrams (Dordrecht: Kluwer), s. vii–xxiii

HUSSERL, Edmund

- 2001 *Idea fenomenologie a dva texty Jana Patočky k problému fenomenologie*; přel. Miroslav Petříček a Tomáš Dimter (Praha: Oikoymenh)

IN MEMORIAM

- 1985 *In memoriam JP*; Jiří Gruntorád (ed.) (Praha: Popelnice) [Ineditní sborník]

JAN

- 1977 *Jan Patočka. První skica k podobizně*; Jan Vladislav (ed.) (Praha: Edice Petlice / Kvart) [Ineditní sborník]
 [po 1977] *Jan Patočka a Charta 77*; Karel Palek (ed.) (Praha: Karel Palek) [Ineditní sborník]

JANU

1978 *Janu Patočkovi in memoriam. Miscellanea*; Jan Vladislav (ed.) (Praha: Edice Petlice / Kvart) [Ineditní sborník]

NELLEN, Klaus

1987 „Zu dieser Ausgabe“ (Einleitung); in Jan Patočka: *Kunst und Zeit. Kulturphilosophische Schriften (Ausgewählte Schriften, Bd. 1)*; Klaus Nellen a Ilja Šrubař (edd.) (Stuttgart: Klett-Cotta), s. 9–13

PATOČKA, Jan

1980 *Masaryk. Soubor statí, přednášek a poznámek*; František Kautman (ed.) (Praha: Kvart) [Ineditní sborník; 1. vyd. ve třech svazcích, téhož roku 2., přeuspořádané vyd. ve dvou svazcích]

MASARYK

1980 *Tomáš Garrigue Masaryk a naše současnost. Masarykův sborník VII*; Milan Machovec, Petr Pithart, Josef Dubský [= Miloš Pojar] (edd.) (Praha: Edice Petlice) [Ineditní sborník]

MASARYK, Tomáš Garrigue

1994 *Cesta demokracie III. Projevy – články – rozhovory. 1924–1928*, V. Fejlek (ed.) (Praha: Ústav TGM)

MÜLLER, Adolf

1980 „Úvod“; in Jan Patočka: *Osobnost a dílo*, A. Müller (ed.) (Köln: Index), s. 5–6

MÝTUS

[po 1977] *Mýtus – víra – bázeň. Člověk a bohové v příběhu Aischylových Danaoven* (S. n.: s. l.) [Ineditní sborník, sestavovatel neuveden]

RICHIR, Marc

1988 „Préface“, in Jan Patočka: *Qu'est-ce que la phénoménologie*, přeložila a k vydání připravila Erika Abrams (Grenoble: Jérôme Millon), s. 7–15

SCHALLER, Klaus

1981 „Bibliographie der Publikationen Patočkas über Comenius“; in Jan Patočka: *J. A. Komenský, Schriften zur Comeniusforschung*, Klaus Schaller (ed.) (Bochum: Ruhr-Universität Bochum), s. 10–14

VAŠÍČEK, Zdeněk

1991 „Postface“; in Jan Patočka: *L'Idée de l'Europe en Bohême*, Erika Abrams (ed.) (Grenoble: Jérôme Millon), s. 195–203 [přepřac. český překlad in *Vašíček 1996*, s. 214–222]

1996 *Přijetí podmínek* (Praha: Torst)

VZPOMÍNKY

1980 *Vzpomínky a pocty. Na paměť Jana Patočky*; Jan Vladislav (ed.) (Praha: Kvart) [Ineditní sborník]

LITERATURA

ABRAMS, Erika

1982 „De la phénoménologie à la dissidence; *Libération*, 23. 2. 1982 [Rozhovor vedl Odile Gandon]; česky jako „Patočkovy Kacířské eseje ve Francii“, *Svědectví* 17, č. 66, s. 375–378

BIBLIOGRAFIE

1997 *Jan Patočka. Bibliografie 1928–1996*; Jiří Němec, David Souček et al. (edd.) (Praha: Oikymenh)

BRABEC, Jiří

1993 „Osmdesát let snah o vydání Masarykových spisů“; *Masarykův sborník* 8, s. 64–72

2002 „Příběh Masarykových spisů“; in E. Broklová, D. Hájková, J. Tomeš, R. Vašek (edd.): *Mám jen knihy a skripta, cenná práce životní* (Praha: Masarykův ústav AV ČR), s. 57–67

DAYOVÁ, Barbara

1999 *Podzemní filozofové. Podzemní univerzita v Československu a role vzdělávací nadace Jana Husa v letech 1979–1989*; přel. Bronislava Müllerová (Brno: Doplněk)

DE LA LETTRE

1989 *De la lettre au livre. Sémiotique des manuscrits littéraires*; Louis Hay (ed.) (Paris: CNRS)

L'ÉCRITURE

1991 *L'écriture et ses doubles. Genèse et variation textuelle*; Louis Hay (ed.) (Paris: CNRS)

EDITING

1969 *Editing twentieth century texts*; Frances G. Halpenny (ed.) (Toronto: University of Toronto Press)

EDITOR

1971 *Editor a text. Úvod do praktické textologie*; Rudolf Havel, Břetislav Štorek (edd.) (Praha: Československý spisovatel)

FILOSOFIE

2013 *Filosofie v podzemí / Filosofie v zázemí. Podoby filosofie v době normalizace a po sametové revoluci*; Markéta Bendová, Johana Borovanská, Daniela Vejvodová (edd.) (Praha: Nomáda)

GENETTE, Gérard

1987 *Seuils* (Paris: Seuil)

LA GENÈSE

2003 *La genèse du texte. Les modeles linguistiques* (Paris: CNRS)

GLANC, Tomáš

2013 „Samizdat jako médium“; *Souvislosti* 24, č. 3, s. 183–193

GRUNTORÁD, Jiří

1992 „Archivní soubor prací Jana Patočky“; *Kritický sborník* 12, č. 1, s. 74–78

HANÁKOVÁ, Jitka

1997 *Edice českého samizdatu 1972–1991* (Praha: Národní knihovna)

HAVEL, Václav

1985 „Úvodem“; in V. Havel (ed.): *Hostina. Filosofický sborník* (Praha: Edice Expedice), s. 4–9, přetištěno in *Havel 1999*, s. 568–573

1999 *Eseje a jiné texty z let 1970–1989*; Jan Šulc (ed.) (Praha: Torst)

CHVATÍK, Ivan

2007 „Dějiny Archivu Jana Patočky a co jim předcházelo“; *Filosofický časopis* 55, č. 3, s. 365–387

CHVATÍK, Ivan – KOUBA, Pavel

1987a „Projekt spisů Jana Patočky – II“; *Acta* 1, č. 2, s. 10–20

1987b „K diskusi o sebraných spisech Jana Patočky“; *Acta* 1, č. 3–4, s. 26–29

CHVATÍK, Ivan – KOUBA, Pavel – PETŘÍČEK, Miroslav, jr.

1991 „Struktura ‚Sebraných spisů‘ Jana Patočky jako interpretační problém“; *Filosofický časopis* 39, č. 3, s. 400–405

KARFÍK, Filip

1997 „Nad prvním svazkem Patočkových Spisů“; *Kritický sborník* 16, č. 3, s. 21–24

2000/2001 „Patočkova strahovská pozůstalost a jeho odložené *opus grande*“; *Kritický sborník* 20, s. 125–160

2007 „Doslov. Ke vzniku a kontextu Patočkovy *Věčnosti a dějinnosti*“; in Jan Patočka: *Věčnost a dějinnost*, 3., rozš. vyd. (Praha: Oikoymenth), s. 125–135

-fkn- = [KARFÍK, Filip – NOVOTNÝ, Karel]

1993 „Vydávání Patočkových spisů: bilance a vyhlídky“; *Kritický sborník* 13, č. 1, s. 54–55

KOHÁK, Erazim

1986 „The Crisis of Rationality and the ‚Natural‘ World“; *Review of Metaphysic* 40, č. 1, s. 79–106; česky viz *Kohák 1987b*

1987a „Jak číst Patočku? Bibliografický úvod“; *Proměny* 24, č. 1, s. 24–33

1987b *Krise rozumu a přirozený svět*; (Praha: Edice Expedice)

1987c „Poznámky k návrhům na souborné vydání spisů Jana Patočky“; *Acta* 1, č. 3–4, s. 21–24

1989a „Preface“; in Jan Patočka: *Philosophy and Selected Writings*, E. Kohák (ed.) (Chicago: University of Chicago), s. xi–xiv

1989b „Jan Patočka. A Philosophical Bibliography“; in Jan Patočka: *Philosophy and Selected Writings*, E. Kohák (ed.) (Chicago: University of Chicago), s. 3–135; česky viz *Kohák 1993*

1993 *Jan Patočka. Filosofický životopis*; přel. J. Moural (Jinočany: H&H)

- 1996a „Translator’s Postscript“; in Jan Patočka: *Heretical Essays in the Philosophy of History* (Chicago/La Salle: Open Court), s. 155–159
- 1996b „Translator’s Postscript“; in Jan Patočka: *Husserl’s Phenomenology* (Chicago / La Salle: Open Court), s. 173–178

KRITICKÝ

- 2009 *Kritický sborník 1981–1989. Výbor ze samizdatových ročníků*; Karel Palek (ed.) (Praha: Triáda)

MANTON, Eric

- 2007 „The Political Philosophy of a Non-Political Philosopher“; in Jan Patočka: *Living in Problematicity*, E. Manton (ed.) (Praha: Oikoymenh), s. 70–79

LE MANUSCRIT

- 1986 *Le manuscrit inachevé. Écriture, création, communication*; Louis Hay (ed.) (Paris: CNRS)

NĚMEC, Jiří

- 1987a „Projekt spisů Jana Patočky“; *Acta* 1, 1987, č. 1, s. 8–14
- 1987b „Komentář k projektu Sebraných spisů Jana Patočky – II“; *Acta* 1, č. 2, s. 21
- 1987c „Kolem patočkovského archívu ve Vídni“; *Proměny* 24, č. 1, s. 206–208
- 1989 „Vybrané spisy Jana Patočky“; *Studie* 32, č. 6, s. 495–496

NOVÁK, Josef

- 1987 „Komentář k projektu spisů Jana Patočky“; *Acta* 1, č. 3–4, s. 25

PALEK, Karel

- 2009 [Úvod k bloku II, Co nového v samizdatu?]; in *Kritický sborník 1981–1989. Výbor ze samizdatových ročníků*, K. Palek (ed.) (Praha: Triáda), s. 32–33

PETRUŽELKOVÁ, Adéla

- 2013 „Váš starý Patočka“; *Souvislosti* 24, č. 1, s. 278–282

PETŘÍK, Milan Jan

- 1981 „Třikrát Jan Patočka v exilu“; *Zpravodaj* 14 (Winterthur), č. 11, s. 29–31

REZEK, Petr

- 1987 „Život disidentův jako život v pravdě“; *Střední Evropa* 4, č. 8, s. 95–113; přetištěno in *Rezek 1991*, s. 45–62
- 1988a „Patočkův nejvlastnější přínos filosofii“; *Critique* 497, s. ???; přetištěno in *Rezek 1993*, s. 125–130
- 1988b „Vzpomínky na profesora Jana Patočku“; *Vzpomínky a pocty. Na paměť Jana Patočky*, J. Vladislav (ed.) (Kvart 1980), s. 67–73 [Ineditní sborník]; přetištěno in *Rezek 1993*, s. 50–54
- 1991 *Filozofie a politika kýče* (Praha: Oikoymenh); 2., upr. a rozš. vyd. (Praha: Ztichlá klika) 2007
- 1993 *Jan Patočka a věc fenomenologie* (Praha: Oikoymenh); 2., upr. a rozš. vyd. (Praha: Ztichlá klika) 2010

RICHTEROVÁ, Sylvie

2013 „Etika a estetika samizdatu v období ‚normalizace‘“; *Souvislosti* 24, č. 3, s. 160–182

RITTER, Martin

2009 „Péče o duši a otázka zjevování“; *Reflexe* 20, č. 36, s. 35–55

2011 „Nitro a jeho základ ...“; *Reflexe* 22, č. 40, s. 99–104

ROMANOVÁ, Gabriela

2014 *Příběh Edice Expedice* (Praha: Knihovna Václava Havla)

SOUDILOVÁ, Věra

1994 „Jan Patočka: komeniana z pozůstalosti“; *Studia Comeniana et historica* 24, č. 52, s. 62–65

SPISY

1987 „Spisy Jana Patočky. K návrhu na vydání souborného díla Jana Patočky“; *Acta* 1, 1987, č. 1, s. 7

ŠPIRIT, Michael

2009 „Textologie dnes?“; *Česká literatura* 57, č. 2, s. 221–231

2010 „Vydávání Šaldy“; in *Zápisník o Šaldovi*, č. 17. *Šaldovy spisy – Torza a výzvy*, Jiří Flaišman, Michal Kosák (edd.) (Praha: Společnost F. X. Šaldy), s. 53–58

TEXTOLOGIE

1993 *Textologie – teorie a ediční praxe*; Pavel Vašák et al. (edd.) (Praha: Karolinum)

TRETERA, Ivo

1994 „Několik vzpomínek in margine patočkovských Heideggerovských seminářů“; *Studia Comeniana et Historica* 24, č. 52, s. 52–59

VLADISLAV, Jan

1987 „K otázce Patočkových spisů“; *Acta* 1, č. 3–4, s. 29

-vpn-

1988 „K českému vydání Patočkových spisů“; *Acta* 1, č. 5–8, s. 78

ZÁPISNÍK

2010 *Zápisník o Šaldovi*, č. 17. *Šaldovy spisy – Torza a výzvy*, Jiří Flaišman, Michal Kosák (edd.) (Praha: Společnost F. X. Šaldy)

ZELENKA, Miloš

1997 „Genetická kritika a literární dějiny“; *Slavia* 66, č. 2, s. 197–201

ŽÁDNÝ, K. [= Pinc, Zdeněk]

1986 „Havlova Hostina“; *Kritický sborník* 6, č. 1, s. 49–63, přetištěno in *Kritický sborník 2009*, s. 246–255

